

**„Molekuláktól a globális folyamatokig”
V. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencia:**

Helyszín:
Nyíregyházi Főiskola

Időpont:
2008. november 6-9.

Program és absztrakt-kötet

Szerkesztette:
**Lengyel Szabolcs
Mihók Barbara
Lendvai Ádám Zoltán
Sólymos Péter**

Magyar Biológiai Társaság, Budapest
2008

ISBN ISBN 978-963-9909-08-3

Befolyásolják-e a mesterséges talajfészkekbe helyezett gyurmatojások a fészkealjok túlélési esélyeit?

Kurucz Kornélia és Purger J. Jenő

Pécsi Tudományegyetem, Állatökológia Tanszék

7624 Pécs, Ifjúság útja 6.

E-mail. k6kurucz@gamma.ttk.pte.hu

Sokan megkérdőjelezik a mesterséges fészkek alkalmazásával nyert fészkealjpedációs vizsgálatok eredményeit. A mesterséges talajfészkekkel végzett kísérleteink arra engedtek következtetni, hogy a gyurmatojásokat is tartalmazó fészkeket az emlősök gyorsabban megtalálják és kifosztják. Feltételezzük, hogy ezért a gyurma szaga a felelős, de vajon egy mésszel bevont gyurmatojás mérsékli-e ezt a hatást? Annak érdekében, hogy a gyurmatojások szerepét jobban megismerjük 2006. június 11-én Pécestől délre, Gyód mellett 78 talajfészket alakítottunk ki egy búzatáblába, melynek jellemző költőfaja a fürj. 26 fészkebe 2 fürjtojást, 26 fészkebe 1 fürjtojást és egy hasonló nagyságú natúr gyurmatojást, 26 fészkebe a fürjtojás mellé egy mésszel bevont gyurmatojást helyeztünk. Egy hét elteltével a fészkek 65,4%-át felfedezték, ill. kifosztották a predátorok (kis és nagy emlősök). A különböző tojástípusokat tartalmazó fészkek túlélési arányainak összehasonlítása során csak egy esetben találtunk szignifikáns eltérést. A fürj- és a mésszel bevont gyurmatojásokat tartalmazó fészkek predáltsága jelentősen nagyobb volt, mind csak a két fürjtojást tartalmazó fészkeké. A kísérletekkel azonos időben 78 elevenfogó kisémlős csapdát helyeztünk ki a búzaföldre, amelyek 10 éjszakán át üzemeltek. A csapdák mésszel bevont gyurmatojás csalival szignifikánsan több kisémlőt (53) fogtak, mint fürjtojással (30). A fürjtojást és a natúr gyurmatojást, ill. a natúr és fehér gyurmatojást tartalmazó csapdák fogási sikere nem tért el jelentősen. A fészkealjpedációs vizsgálatok és a kisémlős csapdázások eredményei bebizonyították, hogy a natúr gyurmatojások nem befolyásolják szignifikánsan a fészkek túlélési esélyeit, míg a mésszel bevont gyurmatojások alkalmazását nem javasoljuk.